

Uppsala i maj 2007

Socialdepartementet  
Registrator Socialdepartementet  
103 33 Stockholm

## Från socialbidrag till arbete (SOU 2007:2)

Initialt vill FSS framhålla att frågan är mycket angelägen eftersom myndigheters uppdrag i många fall motverkat varandra när det gäller att arbeta för att människor som har socialbidrag skall kunna komma tillbaka till arbetslivet.

### Allmänna synpunkter

De socialbidragstagare som har som huvudskäl att de är arbetslösa har individuellt olika behov och kan inte ses som en homogen grupp. Det är viktigt att de insatser som görs är individuellt anpassade och har en god möjlighet att leda till arbete alternativt till rehabilitering på väg mot arbete.

I dagsläget är arbetsmarknadspolitikerna mycket direktstyrd av de faktorer som påverkar konjunkturen och är därför ofta kortsiktiga. Det har blivit allt svårare att ta regionala/kommunala hänsyn och målen med verksamheten för den enskilde har ibland motverkat varandra. Det har hänt att när arbetsförmedlingen har uppfyllt sina åtaganden, så har socialbidragen ökat, och vice versa. Helhetssynen har varit svår att se liksom det individuella perspektivet och de lokala förhållandena.

I och med förstatligandet av försäkringskassan kan vi se med viss oro även där på att de lokala förhållandena och en god samverkan kan åsidosättas. Att förhållanden skall vara lika för människor med lika förhållanden är självklart önskvärt, men vi menar att ett regionalt/kommunalt synsätt är nödvändigt för att människor skall kunna få den hjälp som man behöver för att gå från socialbidrag till arbete.

Det har ett flertal gånger gått ut propåer att arbetsförmedlingen skall satsa på den grupp som står långt från arbetsmarknaden. I praktiken är vår erfarenhet att så sällan skett. Vi har en oro för att detta inte blir verklighet med denna utrednings förslag, utan att förslagen är otillräckliga.

### En gemensam välfärdsorganisation

Vi tycker förslaget om en gemensam välfärdsorganisation är bra, men för att se de lokala förutsättningarna och individens sammansatta behov är det viktigt att ansvaret för detta finns på lokal nivå. Det handlar sannolikt om regional eller i vissa fall kommunal nivå.

### Finansiell samordning

Vi tycker det är bra att utredningen föreslår en utökad finansiell samordning både organisatoriskt och vad gäller medlen. Vi menar dock att man inte angriper huvudfrågan nämligen att man får använda insatsmedlen, d v s de pengar som är till för den enskilde för att göra mer effektiva insatser av en annan myndighet eller av myndigheterna gemensamt. Försäkringskassemedel skulle kunna förvandlas till en effektiv rehabilitering t ex. Vi tycker att det regelverk som tidigare gällde försöksverksamheten "socsam" kan bli gällande. Insatspengar hos en myndighet kan med fördel användas klokt för den enskilde med hjälp av insatser en annan myndighet kan tillhandahålla. Här behövs ekonomisk och politisk samverkan.

## **Bedömningsinstrument**

Vi tycker att det är klokt med ett gemensamt bedömningsinstrument. Vi vill dock påminna om att bedömningsinstrument kräver kunskap och ett någorlunda gemensamt synsätt för att kunna användas konstruktivt för den enskilde.

## **Fördelningstal**

Vi ser mycket positivt på att man ändrar fördelningsnycklarna så att det är förvärvsfrekvensen som räknas. Vi vet att många tycker det är onödigt att anmäla sig på förmedlingen alternativt att man inte tas emot på förmedlingen därför att man står så långt från arbetsmarknaden.

## **Externa leverantörer**

Vi ser positivt på att man skall få använda sig av externa leverantörer. Vi menar att kommunerna med stor fördel kan vara en extern leverantör. I dag utför kommunerna mycket arbetsmarknads- och rehabiliteringsinsatser, på uppdrag av arbetsförmedlingarna och försäkringskassor och på eget initiativ för att människor har behov av detta, och insatserna inte tillhandahålls utifrån de lokala och enskilda förhållandena. Vi ser med stor oro på att utredningen vill att detta inte skall vara möjligt när det gäller insatser för ungdomar.

## **Förbättrade ekonomiska incitament för den enskilde**

FSS anser att det är bra med ett gemensamt tak för de medel en ungdom får behålla av ett feriejobb utan att försörjningsstödet påverkas. FSS anser däremot inte att förslaget att vuxna skall behålla en viss summa av arbetsinkomsten under de första sex månaderna, om man samtidigt behöver försörjningsstöd. Skälet är att vi tror att människor har en stark drivkraft att få arbete och inte vill leva på försörjningsstöd om det inte är nödvändigt. Vi tror också det kan bli komplikationer när de sex månaderna gått och inkomsterna eventuellt då måste sänkas, samt menar vi att det uppträder en ojämlikhet för människor som studerar för att få ett arbete.

## **Validering**

Vi ser mycket positivt på förslaget om utökad validering. Det är nödvändigt att människor får en möjlighet att få validera det man kan till svenska förhållanden.

## **Förbättrad rehabilitering**

Försäkringskassan skall enligt förslaget inom en månad påbörja en rehabiliteringsutredning när socialtjänsten anmält behov. Det är en bra ide, men vi ser att den med dagens resurser är omöjlig. Denna grupp är oprioriterad av försäkringskassan i dag och behöver ett resurstillskott om denna stora arbetsuppgift skall kunna vara möjlig.

För Föreningen Sveriges Socialchefer

*Per-Olof Forsblom, ordförande*